

REFERAT Randersklyngen d. 01-11-2023

Mødedato Onsdag d. 01. november 2023 kl. 14:00

Mødested Virtuelt møde

Indholdsfortegnelse

Mødedeltagere.....	3
Orientering om mulighederne ved digitale forløbsguide.....	4
Orientering om erfaringer og anbefalinger fra projektet ”Fælles forpligtende forløb og handleplan f	5
Drøftelse af anbefalinger til fælles indsatser for børn og unge i psykisk mistrivsel.....	7
Orientering om fokusområdet Ældre borgere og borgere med kroniske sygdomme.....	9
Orientering om fælles model for patientinddragelse i de politiske klynger.....	10
Orientering fra seneste møder i Sundhedssamarbejdsudvalget.....	11
Mødeplan 2024.....	12
Eventuelt.....	13

Punkt 1: Mødedeltagere

1-31-72-446-22

Sagsfremstilling

Mødedeltagere:

Anders Kühnau, Regionsrådsformand (A) (regional formand)
Louise Høeg (V), regionsrådsmedlem
Anders G. Christensen (V), regionsrådsmedlem
Henrik Gottlieb Hansen (A), regionsrådsmedlem
Torben Hansen (A), borgmester Randers Kommune (kommunal formand)
Lars Storgaard (C), borgmester Favrskov Kommune
Kasper Juncher Bjerregaard (V), borgmester Norddjurs Kommune
Michael Stegger Jensen (A), borgmester Syddjurs Kommune
Henrik Idriss Kise, PLO-Midtjylland, praktiserende læge i Silkeborg Kommune
Marie Nygård Fogh, PLO- Midtjylland, praktiserende læge i Assentoft

Claus Graversen, sygeplejefaglig direktør Psykiatrien Region Midtjylland
Mette Bærentsen, sygeplejefaglig direktør Regionshospitalet Randers
Kristine Lindeneg DrejØ, konstitueret kontorchef Sundhedsplanlægning Region Midtjylland
Thomas Krarup, direktør Randers Kommune
Ulrik Johansen, direktør Favrskov Kommune
Lene Mehlsen Thomsen, direktør Norddjurs Kommune
Anders Blæsbjerg Baun, direktør Syddjurs Kommune
Stinna Andreasen, specialkonsulent Randers Kommune (sekretariat)
Leanne Hejlskov, AC-fuldmægtig Sundhedsplanlægning Region Midtjylland (sekretariat)

Beslutning

Ingen afbud.

Punkt 2: Orientering om mulighederne ved digitale forløbsguide

1-31-72-446-22

Det indstilles,

at orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Den politiske klyngegruppe i Randersklyngen har tidligere peget på, at der kan være potentialer i at anvende digital forløbsguidning som redskab til at skabe overblik over sundhedstilbuddene i kommunerne for borgere og fagpersoner.

Digital forløbsguidning kan have forskelligt indhold og formål.

Fx anvendes den digitale forløbsguide på hospitalerne i Regions Midtjylland. Den digitale forløbsguide kan anvendes af borgere til at få overblik over aftaler og forløb på et hospital. Forløbsguiden giver viden om den konkrete behandling og minder borgeren om, hvad de skal huske på de relevante tidspunkter i forløbet. Forløbsguiden er et supplement til den øvrige kontakt til hospitalet, hvor borgeren modtager information om sit forløb.

Endvidere er der på sundhed.dk udviklet et overblik over de kommunale sundheds- og forebyggelsestilbud i alle kommuner. Overblikket kan blandt andre anvendes af praktiserende læger, når en patient skal vises videre til et forebyggelsestilbud i kommunen.

I Randersklyngen vil der på det fagligt strategiske niveau være fokus på digital forløbsguidning, og hvordan dette kan tænkes ind i indsatser i klyngen. Digital forløbsguidning kan fx være et redskab til at understøtte den enkelte borgers sundhedskompetence.

Beslutning

Orientering blev taget til efterretning.

Punkt 3: Orientering om erfaringer og anbefalinger fra projektet ”Fælles forpligtende forløb og handleplan for børn og unge i mistrivsel”

1-31-72-446-22

Det indstilles,

at evaluering af indsatsen ”Fælles forpligtende forløb og handleplan” tages til efterretning.

Sagsfremstilling

I sagen præsenteres evalueringen af prøvehandlingen ’Fælles forpligtende forløb og handleplan for børn og unge i mistrivsel’ mellem kommuner, almen praksis samt Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling. Initiativet er igangsat med henblik på at skabe bedre sammenhæng og en mere klar ansvarsfordeling mellem skoletilbud, PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning), almen praksis og regional behandling for børn og unge, som er i psykisk mistrivsel. Forløbet er netop afsluttet og evalueret i Syddjurs Kommune. Evalueringen af forløbet er vedlagt.

Punktet indledes af Anders Blæsbjerg Baun, direktør for sundhed og dannelse, Syddjurs Kommune, som vil præsentere erfaringer og anbefalinger fra prøvehandlingen.

Baggrund

Fælles forpligtende forløb og handleplan er et initiativ, som blev sat i gang i regi af Alliancen om den nære psykiatri. Formålet har været at skabe en model for fælles forløb og handleplan, der understøtter det tværsektorielle samarbejde om børn og unge i mistrivsel. Initiativet skal således bidrage til målet i sundhedsaftalen om at forbedre den mentale sundhed og mindske mistrivsel hos børn og unge i Region Midtjylland.

Modellen er udviklet i fællesskab på tværs af kommunerne, regionen og PLO-Midtjylland og herefter afprøvet og evalueret i Syddjurs Kommune.

Modellen har til formål at sikre:

- Bedre sammenhænge på tværs af områder og sektorgrænser
- Fælles viden om barnets forløb og handleplan
- Øget tryghed for barn og familie
- Mulighed for at fagprofessionelle får sparring med andre fagprofessionelle
- Mere kvalificerede henvisninger til Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling.

Hovedelementer i modellen:

- Etablering af én indgang til alle regionens kommuner for praktiserende læger, somatiske børne- og ungeafdelinger og Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling
- Etablering af et kommunalt koordinationsudvalg, der skal sikre tværfagligt blik på og rette visitation af barnets sag
- Iværksættelse af fastsatte indsatser i barnets forløb i form af opstartsmøde, opfølgingsmøder og afslutningsmøde
- Udpegning af indsatsansvarlig for handling i barnets forløb
- Tidsfrister (rettigheder til barnet) for at sikre fremdrift i barnets forløb
- Anvendelse af en fælles forpligtende handleplan, som følger barnet
- Øget mulighed for at fagprofessionelle får adgang til sparring med andre fagprofessionelle herunder Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling.

Modellen skal ses som et forløb omkring et barn, der ikke trives – fra en bekymring opstår og indtil en eventuel henvisning sendes til BUA, og barnet modtager den nødvendige støtte og behandling og kommer i trivsel. I de fleste tilfælde kan sparring med fagpersoner og indsatser i nærmiljøet medvirke til at bringe barnet tilbage i trivsel. Anvendelsen af modellen er derfor ikke betinget af, at alle faser i modellen skal inddrages.

Afprøvning

I perioden fra april til november 2022 blev modellen afprøvet i et tværsektorielt samarbejde mellem PLO-Midtjylland, Region Midtjylland og Syddjurs Kommune. Rammen for afprøvningen har været tre folkeskoler (0.-9./10. klassetrin), Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR), Sundhedsplejen og Familierådgivningscentret i Syddjurs Kommune, almen lægepraksis fra de tre skoledistrikter, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling samt somatisk Børne- og Ungeafdeling på Regionshospitalet Randers.

Evaluering

Evalueringen har vist, at modellen har en effekt på flere væsentlige parametre særligt vedr. bedre koordinering, men samtidig også at den er ressourcekrævende, og at den ikke løser kapacitets- og ventetidsproblematikker. Styrkerne ved modellen er blandt andet, at der sikres en fælles plan, én indgang til kommunen samt styrket koordinering via et koordinationsudvalg.

Evalueringen viser blandt andet.:

- At de involverede fagprofessionelle overordnet set oplever, at modellen er meningsfuld. Modellen sætter et nødvendigt tværfagligt fokus på barnet i mistrivsel med mulighed for involvering af alle sektorer og aktører i barnets forløb.
- At anvendelse af modellen og samarbejdet omkring barnet kan styrke fagligheder og relationerne på tværs af sektorer og fagområder. Evalueringen af den relationelle koordinering indikerer tydelige forbedringer i kendskabet til samarbejdspartners arbejdsopgaver og det fælles mål om at skabe bedre trivsel for barnet.
- At det er ventetiden på indsatser, som for forældrene er mest udfordrende.
- At der er behov for en adgang til lettilgængelige behandlingstilbud for at kunne handle hurtigt og kvalificeret.
- At det er ressourcekrævende at indføre en samarbejdsmodel til trods for, at samarbejdet på tværs af sektorer i forvejen opleves velfungerende.

Der gøres opmærksom på, at det ikke har været muligt at evaluere på, hvorvidt afprøvningen har medført bedre forløb på tværs af sektorgrænser, da der i afprøvningen ikke har været forløb, der er henvist til Børne- og Ungdomspsykiatrisk afdeling.

Anbefalinger fra projektet

Afprøvningen af modellen Fælles Forpligtende Handleplan har givet anledning til en række anbefalinger og opmærksomhedsområder ved en eventuel videre udbredelse, som kan læses nærmere i vedlagte evaluering.

Anbefalingerne går blandt andet på, at samarbejdet mellem sektorer og internt i kommunerne bør styrkes, herunder at der udpeges en indsatsansvarlig, at indgangen til kommunerne ensrettes, og at man fastsætter milepæle i barnets forløb samt udarbejder en handleplan med realistiske mål. Der er særligt en opmærksomhed på, at man bør sikre overensstemmelse mellem ønsket serviceniveau og ressourcer.

Sammenhæng med andre igangsatte tiltag for børn og unge i psykisk mistrivsel

Erfaringer og anbefalinger fra evalueringen skal ses i sammenhæng med andre igangsatte tiltag målrettet børn og unge i mistrivsel – herunder Samarbejdsaftalen om børn og unge i psykisk mistrivsel, 10-årsplanen for psykiatrien og inspirationskataloget over virkningsfulde indsatser.

Et af de første tiltag på vej i 10-årsplanen for psykiatrien er etablering af et lettilgængeligt kommunalt tilbud til børn og unge med psykisk mistrivsel og symptomer på psykisk lidelse. Adgang til lettilgængelige behandlingstilbud for at kunne handle hurtigt og kvalificeret er netop noget, der er peget på i evalueringen, som noget der kunne have været særligt gavnligt for forløbene.

Med samarbejdsaftalen om børn og unge i psykisk mistrivsel, som trådte i kraft 1. maj 2023, er der aftalt en ramme for kommunikation om børn og unge i psykisk mistrivsel på tværs af sektorer. Aftalen betyder bl.a., at kommunerne etablerer én indgang for kommunikation om målgruppen, men der er ikke lagt op til en ensretning af kommunernes indgange. Erfaringerne fra afprøvningen af modellen fælles forpligtende forløb og handleplan viser bl.a., at det kan være en barriere for det gode samarbejde over sektorgrænser, hvis ikke der er klarhed om kommunikationsvejene. En anbefaling fra afprøvningen er derfor, at region og kommuner samarbejder om en ensretning i navngivningen af enheder, så det for samarbejdspartnere er tydeligt, hvortil man skal henvende sig.

Erfaringerne fra afprøvningen af modellen fælles forpligtende forløb og handleplan kan inddrages i implementeringen af samarbejdsaftalen om børn og unge i psykisk mistrivsel og i initiativer fra 10-årsplanen for psykiatrien. Sundhedsstyregruppen har derfor sendt erfaringerne fra projektet til inspiration i klyngernes lokale arbejde målrettet børn og unge i mistrivsel.

Beslutning

Orientering blev taget til efterretning.

Bilag

Evaluering af Fælles forpligtende forløb

Punkt 4: Drøftelse af anbefalinger til fælles indsatser for børn og unge i psykisk mistrivsel

1-31-72-446-22

Det indstilles,

- at Sundhedssamarbejdsudvalgets anbefalinger til fælles indsatser målrettet mental sundhed og forebyggelse af psykisk mistrivsel hos børn og unge drøftes, og
- at orientering om arbejdet med klyngens fokusområde Børn og unges mentale sundhed tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Børn og unge med dårlig mental sundhed og psykisk mistrivsel er i stigning. Det er forbundet med store omkostninger for børnene og de unge og deres familier, samtidig med at det lægger et stort pres på kommunerne og psykiatrien. Derfor har Sundhedssamarbejdsudvalget samlet fire anbefalinger til arbejdet med børn og unge i psykisk mistrivsel.

Anbefalingerne til fælles indsatser målrettet mental sundhed og forebyggelse af psykisk mistrivsel hos børn og unge tager afsæt i klyngernes tilbagemeldinger på arbejdet med børn og unge i psykisk mistrivsel på mødet i Sundhedssamarbejdsudvalget den 8. maj 2023, inspirationskataloget, som Sundhedssamarbejdsudvalget sendte til klyngerne tidligere i år, samt anbefalinger fra Bjørn Holstein, professor emeritus Statens Institut for Folkesundhed, præsenteret ved oplæg til Sundhedssamarbejdsudvalget den 8. maj.

Anbefalingerne er et supplement til klyngernes øvrige arbejde med børn og unge i psykisk mistrivsel.

De fire anbefalinger

1. Styrk indsatsen for børn og unge i risikogrupper med en regionsdækkende samarbejdsaftale.
2. Følg Sundhedsstyrelsens anbefalinger for sundhedsplejen og styrk arbejdet med tidlig opsporing og tidlig indsats
3. Brug skærm med omtanke - følg Sundhedsstyrelsens anbefalinger til skærmbrug
4. Implementer virkningsfulde forebyggende indsatser til børn og unge i psykisk mistrivsel.

Styrket indsats for børn og unge i risikogrupper

En styrket indsats for børn og unge i risikogrupper, såsom børn og unge med erkendte psykiske problemer, børn med kronisk somatisk sygdom, og børn og unge der er pårørende til forældre eller søskende med sygdom, kan bidrage til øget livskvalitet og bedre mental sundhed. Målrettet støtte og intervention hjælper til at mestre udfordringer, udvikle mestringsstrategier og forbedre trivlsen. Systematisk screening og opsporing muliggør tidlig indsats, som er vigtig for at undgå forværring.

Styrk arbejdet med tidlig opsporing og tidlig indsats

Tidlig opsporing og indsats på tværs af sundhedsplejen, Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR), almen praksis, daginstitutioner og skoler spiller en afgørende rolle i forebyggelsen og håndteringen af psykisk mistrivsel blandt børn og unge. Ved at følge Sundhedsstyrelsens anbefalinger kan vi sikre en systematisk og struktureret tilgang til identifikation og intervention hos parterne. Dette kan være med til at sikre tidlig indsats med en passende støtte og behandling, som kan forebygge forværring og fremme trivlsen samt den mentale sundhed.

Brug skærm med omtanke - følg Sundhedsstyrelsens anbefalinger for skærmbrug

Antallet af børn og særligt unge, som desværre ikke er i mental trivsel, stiger. Samtidigt ses en stor stigning i skærmbroget hos den samme gruppe. Brug af skærme og digitale medier er en integreret del af børn og unges liv og hverdag, hvorfor alle fagprofessionelle med kontakt til børn og unge bør kende til, og så vidt muligt følge Sundhedsstyrelsens anbefalinger om børn, unges og forældres brug af skærm. Det er væsentligt, at borgerne mødes af de samme generelle sundhedsfaglige anbefalinger på tværs af sundhedsvæsenets aktører og at vi i fællesskab hjælpes ad og støtter børn og unge i at få etableret gode skærmvaner.

Implementer virkningsfulde forebyggende indsatser til børn og unge i psykisk mistrivsel

Flere sundhedsklynger ønsker, at der sker en ensretning af tilbud på tværs af klynger, og alle ønsker at fokus ligger på implementering af virkningsfulde indsatser. Ved at vælge evidensbaserede indsatser, øger vi sandsynligheden for positive resultater og trivsel blandt børn og unge. Herved sikre vi også, at de investerede ressourcer i forebyggelse af psykisk mistrivsel, har en reel og målbar effekt.

De fire anbefalinger er udfoldet i vedlagte notat.

Sundhedssamarbejdsudvalget har den 29. september 2023 godkendt, at der udarbejdes en regionsdækkende samarbejdsaftale om indsatsen for børn og unge i risikogrupper. Sundhedssamarbejdsudvalget anbefaler desuden sundhedsklyngerne at følge Sundhedsstyrelsens anbefalinger i forhold til sundhedsplejen og skærmb brug.

Sundhedssamarbejdsudvalget har desuden bedt det administrative niveau om at udarbejde et oplæg til drøftelse på et kommende møde i udvalget. Oplægget skal indeholde et bud på de bedst virkningsfulde forebyggende og lettere behandlende indsatser til børn og unge i psykisk mistrivsel. På baggrund af oplægget, vil Sundhedssamarbejdsudvalget drøfte mulighederne for en mere fælles retning på tværs af sundhedsklyngerne.

På baggrund af anbefalingerne fra Sundhedssamarbejdsudvalget drøftes det, hvordan der i Randersklyngen kan arbejdes med anbefalingerne.

Orientering om arbejdet med klyngens fokusområde Børn og unges mentale sundhed

I Randersklyngen er Børn og unges mentale sundhed prioriteret som et fælles indsatsområde. På den baggrund har klyngestyregruppen prioriteret et fokus på implementering af Samarbejdsaftale om børn og unge i psykisk mistrivsel.

Til Randersklyngens faglige konkretisering af fælles udviklingsområder i samarbejdsaftalen har klyngen nedsat en tværsektoriel implementeringsgruppe med repræsentanter fra Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling, Regionshospitalet Randers, almen praksis og fra hver af de fire klyngekommuner.

Aktuelt har implementeringsgruppen fokus på at udpege fælles udviklingsområder, som kan bidrage til at børn/unge og deres forældre oplever et mere sammenhængende forløb med tydeligere kommunikationsveje på tværs sektorer. Her indgår bl.a. erfaringer fra afprøvning af fælles forpligtende forløb og handleplan i Syddjurs Kommune (jf. pkt. 3).

Forventningen er, at implementeringsgruppen kan konkretisere og præsentere en plan for Randersklyngens fælles udviklingsområder ultimo 2023.

Beslutning

Randersklyngen drøftede Sundhedssamarbejdsudvalgets anbefalinger med en forventning om, at det fælles samarbejde om at styrke børn og unges trivsel fortsat prioriteres i klyngen.

Orientering blev taget til efterretning.

Bilag

Anbefalinger mental sundhed og forebyggelse af mistrivsel børn og unge

Punkt 5: Orientering om fokusområdet Ældre borgere og borgere med kroniske sygdomme

1-31-72-446-22

Det indstilles,

at orientering tages til efterretning

Sagsfremstilling

Den politiske klyngegruppe i Randersklyngen har prioriteret ældre borgere og borgere med kronisk sygdom som et fælles indsatsområde i Randersklyngen.

Der er på den baggrund igangsat en analyse i Randersklyngen af borgerens vej fra indlæggelse til udskrivelse til genindlæggelse. Der ses på ældre borgere, der har kroniske sygdomme, som har været indlagt og genindlagt på Regionshospitalet Randers og som får pleje i Favrskov, Norddjurs, Randers eller Syddjurs Kommuner.

Analysen baseres på samtaler med borgere samt journaldata. Analysen skal give fælles viden og læring og kan være afsættet for et efterfølgende laboratorium, hvor et forbedringstema fra analysen foldes ud og omsættes til forslag til handlinger.

Resultaterne af analysen forventes at forelægge ultimo 2023.

Beslutning

Orientering blev taget til efterretning.

Randersklyngen ønsker at se resultaterne af analysen om ældre borgere med kroniske sygdomme og deres vej på tværs af sektorer ved genindlæggelser på næste møde i klyngen.

Punkt 6: Orientering om fælles model for patientinddragelse i de politiske klynger

1-31-72-446-22

Det indstilles,

at orienteringen om fælles model for patientinddragelse i de politiske klynger tages til efterretning

Sagsfremstilling

Patientinddragelse sikrer værdifulde input til udviklingen af sundhedsvæsenet. Rammerne for patientinddragelse i de politiske klynger er fastsat i bekendtgørelsen om sundhedsklynger. For at understøtte klyngernes arbejde med patientinddragelse er der udviklet en fælles model, der skal bidrage til at sikre patientinddragelse, hvor det giver mening. Samtidig understøtter modellen, at vi imødekommer formalia i bekendtgørelsen. Sundhedssamarbejdsudvalget har skriftligt den 6. oktober 2023 godkendt den fælles model for patientinddragelse i de politiske klynger.

Den fælles model for patientinddragelse består af fire dele:

- årligt dialogmøde mellem Sundhedssamarbejdsudvalget og Patientinddragelsesudvalget
- én gang i løbet af valgperioden inviteres sundhedsklyngernes politiske niveau og Patientinddragelsesudvalget samlet til et møde, hvor der både vil være plads til fælles indlæg og mulighed for dialog om udvalgte emner i de enkelte klynger. Mødet kan fx foregå i forlængelse af et kontaktudvalgsmøde, hvor borgmestrene og regionsrådsformanden i forvejen er samlet. Det kan også overvejes at invitere øvrige relevante patient/pårørendegrupper til dette møde
- løbende orientering til de politiske klyngemøder om status på patientinddragelse i klyngen
- ved nedsættelse af arbejdsgrupper og igangsættelse af indsatser i klyngeregi inviteres repræsentanter fra Patientinddragelsesudvalget, hvor det giver mening. Det kan også overvejes at invitere øvrige relevante patient/pårørendegrupper.

Modellen muliggør, at klyngerne lokalt kan inddrage øvrige relevante patient/ pårørendegrupper fx ældegeråd, brugerråd mv. efter behov. I Randersklyngen inddrages patienter og pårørende med udgangspunkt i bekendtgørelsen om sundhedsklynger.

Patientinddragelse i Randersklyngen

Den faglige strategiske klyngestyregruppe har på baggrund af en årlig drøftelse af møde- og samarbejdsform i Randersklyngen besluttet, at der fortsat skal være særlig opmærksomhed på, hvordan patient- og pårørende meningsfuldt tækkes ind og inddrages i klyngens arbejde. Klyngestyregruppen ser især perspektiver i at involvere patienter og pårørende i konkrete arbejdsgrupper og udviklingsprojekter. Klyngen skal fortsat gøre erfaringer på området og finde en form

Beslutning

Orientering blev taget til efterretning.

Punkt 7: Orientering fra seneste møder i Sundhedssamarbejdsudvalget

1-31-72-446-22

Det indstilles,

at orienteringen fra de seneste møder i Sundhedssamarbejdsudvalget tages til efterretning

Sagsfremstilling

Siden sidste møde i Randersklyngen den 14. marts 2023 har der været afholdt to møder i Sundhedssamarbejdsudvalget, henholdsvis den 8. maj 2023 og 29. september 2023.

Anders Kühnau og Torben Hansen orienterer om de to møder.

Dagsorden og referater fra møderne Sundhedssamarbejdsudvalget kan findes på dette link: www.sundhedsaftalen.rm.dk/modefora/politiske-udvalg/.

Beslutning

Orientering blev taget til efterretning.

Punkt 8: Mødeplan 2024

1-31-72-446-22

Det indstilles,

at orienteringen om mødeplan for 2024 tages til efterretning

Sagsfremstilling

Der holdes to møder i Randersklyngen i 2024:

- 3. maj 2024, kl. 12.00-13.30 i Randers
- 15. november 2024, kl. 10.30-12.00 i Randers

Beslutning

Taget til efterretning med ønske om at næste møde afholdes fysisk.

Punkt 9: Eventuelt

1-31-72-446-22

Beslutning

Ingen.